

فارسی (۲)

نام:

موضوع: پاسخ تشریحی درس‌های ۱ تا ۳

دبیرستان روزبه ۲

نام خانوادگی:

پایه یازدهم / ۱

اردوی نوروزی ۱۳۹۹

درس ۱

- ۱-گزینه ۱ در سایر گزینه‌ها واژه‌های «عار»، «قرض» و «خویش» نادرست نوشته شده‌اند.
- ۲-گزینه ۱ واژه‌ی «ننگ» دارای دو معنای متضاد است. گاه به معنای «عار، رسوایی، بدنامی و بی‌آبرویی» است مانند گزینه‌های ۲، ۳ و ۴ و گاهی به معنای اعتبار و آبرو است مانند گزینه‌ی (۱).
- توجه: «ننگ» هرگاه با واژه‌ی «نام» بیاید به معنای آبرو و اعتبار است؛ نظیر:
- من امروز نر بهر جنگ آمدم / پی پوزش و نام و ننگ آمدم
- ۳-گزینه ۲ فعل «شد» در گزینه‌ی (۲) اسنادی است و به مسند نیاز دارد.
- چو شب، روز شد
نهاد مسند
- اما در سایر گزینه‌ها فعل «شد» به معنی «رفت» است و غیراسنادی است.
- گزینه‌ی (۱) کاری نکردیم و شد روزگار: کاری نکردیم و عمر گذشت و سپری شد.
- گزینه (۳) چو بانو چنان دید، شد سوی کوه: وقتی بانو آن‌گونه دید به طرف کوه رفت.
- گزینه‌ی (۴) به بارگاه او ملک ز خلد شد: فرشته به امید درگاه او از بهشت رفت.
- ۴-گزینه ۲ مفعول در گزینه‌های ۱، ۳ و ۴ به ترتیب «نیک»، «نیک»، «در»، «آن‌چه» و «نیستم از هیچ آگاه» است.
- چه چیزی را نیند؟ نیک: مفعول/ چه چیزی را رساند؟ نیک: مفعول/ چه چیزی را گشاده است؟ در: مفعول/ چه چیزی را داده است؟ آن‌چه: مفعول/ چه چیزی را گوید؟ نیستم از هیچ آگاه: مفعول
- ۵-گزینه ۲ آرایه‌ی تشبیه: در گزینه‌ی پ شاعر به بلبل تشبیه شده است.
- آرایه‌ی جناس: در گزینه‌ی الف (چمن و سمن) جناس ناقص اختلافی دارند.
- آرایه‌ی حس‌آمیزی: در گزینه‌ی ت «سخن تلخ» حس‌آمیزی دارد.
- آرایه‌ی تشخیص: در گزینه‌ی ب: دیده‌ی عقل تشخیص است.
- ۶-گزینه ۲ گزینه‌ی ۲ دارای سه تشبیه است و دیگر گزینه‌ها دو تشبیه دارند.
- (۱) تشبیه «رخ» به «شمع»، «پر» به «پروانه»
- (۲) تشبیه «دل» به «مرغ»، «سینه» به «قفس»، «ساز» به «بلبل»
- (۳) تشبیه «جنون» به «داغ»، «سر» به «آفتاب»
- (۴) تشبیه «وصل» به «چمن»، «طبع» به «بلبل»
- ۷-گزینه ۳ در این گزینه همچون بین مورد سؤال لطف خداوند عامل اقبال و خوشبختی دانسته شده است. گزینه‌های دیگر:
- (۱) من از هر خوشبختی و بدبختی فارغم
- (۲) دوستان خوشبخت و دشمنان بدبختند
- (۴) پایان بدبختی خوشبختی است.
- ۸-گزینه ۲ این گزینه در تقابل با صورت سؤال است؛ چون در صورت سؤال نیکي دیدن نتیجه‌ی نیکي کردن دانسته شده است؛ اما در این گزینه می‌گوید نتیجه‌ی نیکي کردن تحمل غم و غصه است.
- در گزینه‌های دیگر نیکي کردن ستایش شده است.

درس ۲

- ۹- گزینه ۲ واژه‌های «دغل» و «سور» در ابیات نادرست نوشته شده‌اند.
- ۱۰- گزینه ۳ بررسی سایر گزینه‌ها:
- گزینه‌ی (۱): ادبار: بدبختی، سیه‌روزی، متضاد اقبال
گزینه‌ی (۲): یک دوال: یک لایه، یک پاره، دوال: چرم و پوست
گزینه‌ی (۴): چاشتگاه: هنگام چاشت، نزدیک ظهر
- ۱۱- گزینه ۳ فعل مجهول در سایر گزینه‌ها:
- گزینه‌ی «۱»: خوانده آید
گزینه‌ی «۲»: گشاده شد
گزینه‌ی «۳»: کشته شود
- ۱۲- گزینه ۳ خواهند گفت ← گفت + ه + (شدن + شناسه) ← گفته خواهند شد.
می دیدم ← دید + ه + (شدن + شناسه) ← دیده می شدم.
می شنوی ← شنید + ه + (شدن + شناسه) ← شنیده می شوی.
فرستاده باشد ← فرستاد + ه + (شدن + شناسه) ← فرستاده شده باشد.
- ۱۳- گزینه ۴ «ج»: جناس همسان: چنگ اول: نوعی ساز که سر آن خمیده است؛ چنگ دوم: دست
«ب»: تشخیص: عشق شکل دگر خندیدن را به من آموخت.
«د»: مجاز: عالم مجاز از مردم عالم
«الف»: متناقض نما: شعله‌ور شدن آتش از آه سرد
ایهام: «نگران» ۱- نگاه‌کننده (نگرنده) ۲- مضطرب / مجاز: «جهان» مجاز از مردم جهان است.
- ۱۴- گزینه ۳ بررسی سایر گزینه‌ها:
- گزینه‌ی (۱) مراعات نظیر: گوش و چشم - گل و بلبل / ایهام ندارد.
گزینه‌ی (۲) جناس همسان: «دوش» اول به معنای دیشب، «دوش» دوم به معنای کتف / حسن تعلیل ندارد.
گزینه‌ی (۴) تشبیه ندارد. / استعاره: «بازار» استعاره از «دنیا» است.
- ۱۵- گزینه ۳ در این گزینه عنوان شده است که رضای خدا با زر و سیم حاصل نمی‌شود؛ در حالی که در گزینه‌های دیگر سخن از رضای بودن انسان در برابر اراده‌ی الهی است.
- ۱۶- گزینه ۴ پرهیز از ریاکاری از پیام‌های درس قاضی بست نیست.
بررسی سایر گزینه‌ها:
- گزینه‌ی (۱) قناعت به داشته‌های خویش
گزینه‌ی (۲) پرهیز از مال حرام
گزینه‌ی (۳) رسیدن به حساب اعمال خود

درس ۳

- ۱۷- گزینه ۱ تنها واژه‌ای که با غلط املائی نوشته شده است، «تبع» است که باید به صورت «طبع» نوشته شود.
- ۱۸- گزینه ۱ «۱» به ویژگی «آزادگی» سرو اشاره می‌کند و در سایر ابیات به «راست‌قامتی» درخت سرو، مدنظر شاعر است.
در این بیت ترکیب اضافی به کار نرفته است. مصراع اول چنین است: «بند بر پای، تحمل چه کند گر نکند» در واقع معنی این بیت می‌شود: کسی که پایش را بسته‌اند چاره‌ای جز تحمل درد ندارد.

بررسی گزینه‌های دیگر:

۲) تشنگان بادیه - جان تشنگان (تشنگان را جان به لب: جان تشنگان / در واقع «را» فک اضافه است).

۳) دست تو - شمشیر غم - غم تو

۴) بند غم - غم‌های جهان - دل من - بند تو

۲۰-گزینه ۴ در این گزینه سه ترکیب وصفی به کار رفته است ← هر قطعه - این خاک - چه افسرها. بررسی:

گزینه‌ی «۱»: فقط یک ترکیب وصفی دارد ← اخترهای انبوه

گزینه‌های دیگر ترکیب وصفی ندارند.

۲۱-گزینه ۴ در این گزینه تضاد به کار رفته است (دوستان - دشمنان)

بررسی گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: تعمیر (آبادانی) من در خرابی است.

گزینه‌ی «۲»: جمعیت (نظم) از پریشانی است.

گزینه‌ی «۳»: درد عین درمان شد.

۲۲-گزینه ۱ در این گزینه، تشبیه وجود دارد. «دست شستن از جهان» به «آب حیات» و «پانهادن به هوا» به «تخت سلیمان» تشبیه

شده است؛ اما استعاره در این بیت وجود ندارد.

بررسی گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۲»: استعاره ← دهان غنچه / تشبیه ← لبان لعل

گزینه‌ی «۳»: استعاره ← چشم نرگس / پیراهن گل تشبیه ← یوسف گل

گزینه‌ی «۴»: استعاره ← خاموشی برای صدف / تشبیه ← چون خار و خس، صدف مخزن اسرار است.

۲۳-گزینه ۴ مفهوم بیت گزینه‌ی ۴: اشک ریختن عاشق برای آگاهی یافتن از معشوق

مفهوم بیت صورت سؤال و ابیات سایر گزینه‌ها: زودگذری و ناپایداری دنیا

مفهوم بیت ۳: آزادگی درخت سرو و وابسته نبودن او

۲۴-گزینه ۳

مفهوم گزینه‌های ۱، ۲ و ۴، ریشه در خاک بودن و اسارت درخت سرو